

BAJTÁRSI

LEVÉL

1963. VI. évf. I. sz. levél. 1. oldal. Utrecht, 1963. I. 15.

SZÁMADÁS.

Az elmúlt esztendő végén keresgélünk kellett az események között, hogy megtalálhassuk azokat, amelyek a magyar sorssal kapcsolatban lehetnek. Ma már ily eseményekben valósággal bővelkedünk. Emeljük ki közülök néhányat, és vizsgáljuk meg, milyen kihatással lehetnek a világhelyzetre, következésképpen a mienkre is, amely függvénye az előbbinek.

Ugy érzi az ember, mintha a Föld mélyén egyre erősbödő dübörgés volna hallható. Nem más ez, mint jele annak, hogy kimozdult holt-pontjáról és ismét lendületbe jött a történelem kereke. Események, történések következnek. Négy főkusa van ezidőszert a Világnak, amelyek az új világgést bármikor kirobbanthatják:

Első a cubai krízis. Amerika már az év elején kétségtelen bizonyítékok birtokába jutott, hogy a Világ leigázására vállalkozott bolsevizmus ugrásra készül ellene. Mégis 8 hónapnak kellett elteltie, amíg cselekvésre határozta el magát. -De jobb későn is, mint soha! - Végre aztán Kennedy elnök, felruházza szinte diktatori hatalommal, "Allj"-t vezényelt, és erélyesen fellépett az ellenséges ugródeszékával, Cubával szemben. Megvalljuk, mi többet vártunk! Vártuk azt, hogy egy szép napon Cuba lerohanását hallhatjuk a rádióban. Nem így történt ugyan, de az erkölcsi győzelem felmérhetetlen! A Kreml ura, aki mindig két téglával verte a mellét és cipőjével az ENSZ asztalát, csúfosan meghátrált: csomagolt Cubában! Azonban egy percig se hihetjük, hogy ezzel a cubai események befejeződtek, inkább azt, hogy most kezdődnek, mert hát a világcsaló mikor tartotta be a szavát? Most már tanulhatnak a leckéből a Nyugat "koexistencia" hívei! Megtanulhatják első sorban azt, hogy a zsványtság ellen csak az erő használ. Hol lenne ma már a Világ, ha ez az erő már az első fenyegetéstől kezdve jelentkezett volna, vagy később az 1956-os magyar szabadságharc napjaiban?!

Kruscsov meghátrálásának következménye, hogy Kennedy elnök lekötötte magát a német nép önrendelkezési joga és Berlin védelme mellett. A második eredmény, hogy a vörös Kína -amit én 2 évvel ezelőtt ujévi cikkemben a vörös Oroszország legféltettebb ellenségének jellemeztem- kilépett a kulisszák mögül, és a vörös párt leleplezve, egyszerűen ár lónak bélyegzi. Egy nemzetközi kommentárban olvastam, hogy "a Nyugat hálás lehet vörös Kínának: ezekért a leleplezésekért!" Mi nagyon jól ismerjük Kruscsov "dicső" tetteit, de most legalább az eddig ölelkezők szájából halljuk!

A második gyújtópont: Berlin, ahol Kruscsov megkísérelheti kiköszörölni a cubai csorbát. Igen ám, de Kennedy -mint már hallottuk- nem késik a tettekkel, karöltve a NATO-val, az Északi Atlanti Szövetséggel, ami szabad Európa védelmének jelenlegi letéteményese. Ide vág De Gaulle francia köztársasági elnök kemény figyelmeztetése németországi beszédében, a francia és a német nép kibékülésének pecsétése ünnepe, hogy "Európa határa nem az Odera-Neis vonal, hanem az URAL!" A Francia-német kibékülés nyomában halad az Európai Egyesült Államok megszületése, ami

azt jelenti, hogy megvalósulása esetén az európai kis államok nem válhatnak ezután a versengő nagyhatalmak játékszerévé és áldozatává.

A harmadik főbb pont: Yemen s vele Középkelet válsága. A Kreml vazallusa, Nasser - a háttérből, biztatás Moszkvával - a baloldali forradalom mellé állt. Alig volt hihető, hogy a nyugati nagyhatalmak cserben hagyják szövetségeseiket vagy barátait, Yemen, Saud-Arábia és Jordánia uralkodóit, és ezzel utat nyitnak a bolsevik befolyásnak egész Középkeleten. Mint hírlík, Nasser tatarodót fúj már, de ezzel egyidejűleg a Nyugat is meghátrált, és érthetetlenül, gyorsan elismerte a forradalmi kormányt. Így a középkeleti krízis nyílt kérdéssé vált. Nem nehéz elképzelni Saud-Arábia és Jordánia jövőjét! Lehetetlen azonban, hogy ezek az államok érett gyümölcsként hulljanak a bolsevista érdekeltség ölébe. Ebbe a kérdésbe még a vallásos arab világ is bele fog szólni.

A negyedik főbb: India és vörös Kína háborúja, ami nem más, mint próba-háború, készköztetés, jól lehet Nehru, India miniszterelnöke hivatalosan kijelentette, hogy hosszú háborúra kell felkészülniük Kínával szemben. Az igazi háború majd Mongóliában s Szibériában fog lejátszódni a rivális Oroszországgal szemben! Hogy milyen nagy a gyűlölet az északi szomszéd iránt, arra fényt vet Kína európai hangszorója, Albánia és a Hongkongba menekülő tömegének nyilatkozata. De ez a háború gyűlölet nélkül is bekövetkezne, mert Kína 630 millió lakosságának élnie kell! India nem az az irány, ahol Kína igénye és létkérdése kielégítést nyerhetne.

A kínai-indiai lecke magyar szemüvegen azért is nagyon érdekes és Istentől származó, mert India miniszterelnöke, és honvédelmi minisztere, Krisna Menon, eddig állandóan a két nagy bolsevik nagyhatalommal ölelkezett, és oroszlan-részük van az 1956-os magyar szabadságharc veszteségteljes elbukásában.

Kevés a hely a Bajtársi Levél keretében az események folytatására és jellemzésére. Elég, ha azt mondjuk: a kendőzött világcsalás és ámitás a végefelé közeledik. A menedékes trambolin, ahol a bolsevizmus a magasba kúszott, meredek lejtőhöz érkezett, ami után a zuhanás következik. Erre mutatnak a vörös nagyhatalmak egyre súlyosbodó belső bajai is.

Fel tehát a fejjel, el a csüggedéssel Magyarok, Csendőrrök! Az idei Csendőrnapon a magyar feltámadás rendületlen hitének kell új tápot adni! Ennek megfelelően s minél szélesebb körben emlékezzünk 1963. február 17-én a mi napunkról, lévén február 14. munkanap! A szabad világtól követeljük, hogy cselekedjenek végre ezeréves nemzetünk érdekében is, az istentelenek leigázásából szabadsítsák meg! Hazafelé pedig kiáltásuk: Nem feledkezünk meg soha a hallgatásra kényszerített Testvéreinkről!

Közeleg a leszámolás órája, s abban igazolást nyer a mi mindig hangoztatott felfogásunk: a bolsevizmussal nem lehet egyezkedni, azt mindörökké fel kell számolni! Az ujesztendő már ennek a jegyében kezdődik, és közelebb visz bennünket egy igazán boldog magyar újévhez. Ezt a boldog magyar ujesztendőt kívánom minden Bajtársamnak és minden igaz Magyarának.

Kelt Nyugaton, 1963 év küszöbén.

Szeretetteljes üdvözlettel:

v. KIRÁLY GYULA ezds. s. k.
a MKCSBK. vezetője.

oooOooo

IMÁDKOZOTT.

Talán úzbég, talán mongol,
ki mondja meg e kis dombról,
ki fekszik itt temetetlen,
letakarva hűlepellet?

Ki fekszik itt leborulva?
Köröskörül annyi hulla!
Jó volna már felderülni,
az Istennel kibékülni.

Mondják, mikor ide vágott
az akna, még hadonászott,
kitárta az égbe karját,
imádkozott, hívta anyját.

A pogány, a bolsevista,
imádkozott, anyját hívta;
leszámt sok hangos elvvel,
kiszködött, mint minden ember.

Üzbég volt-e, vagy tán mongol? -
most már mindegy. Fajdalomból
volt kitaposva az útja,
hóval lepte be a pusztát.

Kónya Lajos.

oooOooo

ÚJ ESZTENDŐ ÉS ÚJ MAGYAR ÉLET.

Az igazi magyar gondolkodás megköveteli, hogy az új esztendővel új magyar életet kezdjünk. Léttörvény a magyarságra nézve, hogy vagy vesztegel s minden marad a régiben, vagy megújul és ezzel minden értéke új erőre kap. A veszteglő magyar a pusztuló magyar, a megújuló magyar a győzelmes magyar. A magyar csak dinamikus lendületben tud élni, Mihelyt vesztegel, azonnal veszít, tért veszít, életét veszít s szellemében mélyen hanyatlik.

Sokszor halljuk, hogy a magyar katona-nép. Ennek az állításnak az igazság-magva, hogy a magyar csak addig magyar s csak addig él önmagához méltó emberi életet, míg aktivitásban él, Mihelyt megadja magát sorsának, azonnal hanyatlik és buik, vagy egyenesen a halálba rohan.

A nagyon nyugalmas korszakok nem a magyarnak valók, mert azonnal tétlen szemlélődésre adja magát. Olyan szemlélődésre, amely révedzvére kíséri vagy a borús égbolt, vagy a saját búsongó lelke csendesen úszkáló felhőt, de amelyből nem jön ki semmi s amelynek nyomában nem támad semmi életrevaló, sem hasznos, sem jó, sem igaz.

Sokszor csodálkozunk, ha történetünk esemény-sorozatait szemléljük, hogy még él a magyar s annyi tragikus bukás után újra él. Sokszor úgy elporlad, úgy elvész a népek tengerében, hogy azt kellene vélnünk, hogy többé életre sem támad, s amikor a legiszonyúbb mélységekbe vetik vagy saját bűnei, vagy sorsa sötét hullámai, akkor szedi magát ismét össze s szunnyadó erőt megfeszítésével új csodára ébred maga is s új csodával döbbsenti meg még azokat is, akik már halálra szánták.

Ma sokan hisznek abban, hogy lehet egy népet merőben ésszerű elvek segítségével tervszerűen irányítani. Hisznek sokan a világ és az élet ésszerűségében, pedig sem a világ, sem az élet folyamatai nem ésszerűek. Mind a világ, mind az élet sokkal duzzadtabb és gazdagabb folyamat, mintsem ész-kategoriákba fogható lenne. Egyetlen nép sem bírja sokáig az elracionalizált életet. Nem bírja pedig azért, mert minden racionalizálás gépiesítést jelent, az élet pedig nem gépies, hanem természetes, szerves és lelkes. A magyar különösképpen nem bírja és nem tűri az agyonracionalizált életet, sohasem is bírta és sohasem is tűrte.

Milyennek kell lennie hát az új esztendőben az új magyar életnek?

A felelet nagyon egyszerű: Nem szabad árvaságban hagyni egyetlen magyar életet; de nem szabad árvaságba taszítani mag a földön, egyetlen emberi életet sem. Most azonban nem tágitom a kérdést, az új magyar életnél maradok.

A magyar élet megújítása nem idegen népek majmolásával kezdődik, nem is az ésszerűsítés, sem a tervszerűsítés, tehát nem a célszerűsítés útján történik, hanem egyedül azon az úton, amelyen a mai szociális politikák tapogatóznak, -ki kell ragadni minden magyar életet a társadalmi és gazdasági elhagyatottságból, a családi és lelki árvaságból, és be kell vonni a nagy nemzeti szeretet-közösségbe. A magyar, amint árvaságra jut, először elbúsulja magát, másodszor kiszakítja magát még a családi közösségből is, harmadszor pedig kiszolgáltatja magát bármely hazugságnak, amely útjába kerül, még ha nem is hisz benne. Ezt a makacs és dacos magyart, ezt a káromkodó és megátalkodott magyart nem lehet aztán sommiféle érvel, tanáccsal és bölcsességgel meggyőzni, egyedül a szeretettel és jószággal. Naponta történelmünk, beszélgetésünk, találkozásaink győznek meg ennok a megállapításnak igazsága fölül. Mennyi ilyen elkeseredett, árva magyar hányódik közöttünk, akik sem a nemzeti, sem a társadalmi, sem az állami közösségre nézve nem jelentenek semmit, vagy ha jelentenek valamit, csak kárt jelentenek. Ezek képezik a telovény

talaját a sokféle társadalmi izgatásnak. Ma minden igazi magyarnak csak az a feladata, hogy a magyar nemzeti és társadalmi életet úgy szolgálja, hogy ez az élet mindinkább egyetemes nagy magyar szeretetközösséggé épüljön.

Az új esztendőben az új magyar élet érdekében elszánt harcot kell folytatnunk között mindenféle pártos szellem ellen. És ami ezzel egyet jelent, mindenféle jelszavas magyarság ellen, amely csak a kirakat számára s még legföljebb a saját hasznára dolgozik. A nagy magyar nemzeti szeretetközösség érdekében útját kell vágunk az egész Magyarországon mindenféle szétszóró, szétfaricskáló, atomizáló törekvésnek. Az új magyar élet csak egységes, egész nemzeti élet lehet, amelyért mindenki, aki magát tisztá ethikai értelemben magyarnak vallja, komolyan dolgozik, önmagát emésztve tusakodik, de egyszersmind áldozatosságra kész lélekkel imádkozik is. Az új magyar élet útján csak az indulhat el, akiben megvan a közösséggért való munkának és áldozatnak a lelke.

Az új magyar életért való munkán nem azt a munkát értjük, amelynek mennyiségi kitevője egyezik a saját egyéni haszna mértékével. Ebben a megújuló életben annyival többet kell dolgoznunk, és annyival kevesebb munkát kell végeznünk, amennyivel társadalmi helyzetünkön fogva többek vagyunk. Az új magyar életben nincs helyük a semmittevőknek, de még azoknak sincs, akik csak annyit tesznek, amennyire éppen kötelezve vannak. Ezek az utóbbiak -bibliai értelemben- a haszontalan szolgák. Az új magyar élet munkásai, akik nemzetük iránti szeretetből és lelkiismeretük iránti engedelmségből szolgálnak, nem hagyják hivatalukban, vagy munkahelyükben, nem hagyják a tantermekben hivatali és hivatalátsbeli gondjait, hanem hazaviszik, s otthon is tovább tusakodnak, nyugtalankodnak, mert nemzetük iránti hűségük és felelősségük terhe alatt élnek. Így kell értenünk az új magyar munka igazságát.

És az áldozatot is másképpen értjük. Nem abból áldozok, ami nekem felesleges és nem azt áldozom, ami már felesleges, hanem a feleslegesen túl és mélyebben, abból veszem: el, ami jog szerint az enyém és szabály szerint az én igényeim kielégítésére szolgál. Ezért beszélünk az új magyar életben nem egyszerűen az áldozatról, hanem az áldozatosságról.

Mindezek a követelmények végeredményben oda vezetnek, hogy új magyar lelkiületre van szükségünk, amely nem keresi csak a maga hasznát, hanem a másét, s amely minden magyarban testvért lát és nemcsak polgártársat vagy párttársat. Ez a magyar lelkiület, szeretet-lelkiület, amely a felelősséget önmagán, családján, érektársain és kliktáján túl ki tudja tágitani az egész nemzeti közösség határáig.

Az új magyar élet csak ebben a mindig új szellemi légkörben lehetséges. Ebben a légkörben már van értelme a racionalizálásnak, mert új értelmet és mélyebb jelentést nyer minden tervszerűség és célszerűség. Nem keret ez csupán, hanem éltető tiszta levegő, amelyben megújul a vér, a nép és az egész nemzeti közösség.

oOoOoOo

Tavaszy Sándor.

A "JOL" SIKERÜLT SZEMLE. PÖTCSENDŐRÖK ÉS A PÜSPÖK ÚR INTÉZŐJE.

Ha az ember a múlton eltűnik, sokszor csébe jutnak régi epizódok, melyek akkor komolynak, ma már nevetségesnek és érthetetlennek tűnnek föl.

Csendőri pályafutásomat 1922-ben azzal kezdtem, hogy V. dunántúli városba kineveztek járásparancsnoknak. Kilenc órs, egy nagy kölnitmény és ráadásul egy u.n. csendőriskola vezetése hárult ream. Köz tudomásu, hogy a trianoni "békeszerződés" oly kislétszámú hadsereget engedélyezett számunkra, mely az akkori bizonytalan helyzetben nem felelt meg. A hadvezetés kénytelen volt a csendőrség kebelébe gyalogsági századokat beépíteni, melyek állománya tartalékosokból és póttartalékosokból állott. E századokat azután elnevezték "Csendőriskola"-nak és a beosztottakat "pötcsendőrök"-nek. Bár 3 beosztott cső. hadnagyom volt e századnál, kik a szolgálatvezető tiszt helyettes támogatásával szolgálatukat igyekeztek lelkiismeretesen ellátni, mégis ez a 160 gyöngén kiképzett és kis fegyelmi érzékkel bíró katoná elég gondot okozott nekem. Ezen fölül az órsók irányítása, ellenőrzése és főleg a fogalmazványok átvizsgálása, kijavítása rengeteg dolgot adott. Utóbbiakkal otthon dolgoztam éjjel. Az elhelyezési körlet egyik honvéd laktanya domb-

oldali felénk volt. Ha az udvaron át a honvédekhez mentünk, ott az I. emeleten voltunk és lépcsőfőn kellett lemenni a honvédek udvarára.

Egyik napon, amint az udvaron foglalatoshodtunk, váratlanul belépett egy kétszillagos tábornok: úr a felső kapun. Nem ismertem. Rögtön odamentem jelentkezni, de mivel a háború befejezéséig honvéd altábornagyokkal kapcsolatom nem volt, zavarban voltam, hogy az Excellenciát hogyan szólítsam meg magyarul. Sol: időm nem volt, mert eljő ériköttem és "Kegyetemes úr"-nak szólítottam "Nagyméltóságod" helyett. (Amint csak irásbeli megszólításnál használnak.) Láttam, hogy kissé elmosolyodott. Közölte velem, hogy a század élélményi és elhelyezési viszonyait akarja ellenőrizni csupán. Kérdezte, hogy mi lesz ebédre? Ha jól emlékszem: húsleves, paradicsom-mártás körítéssel és darástepta volt az étlapon. Dél felé közeledett az idő, s az Altgy. úr az ebédet is meg akarta ízlelni és a konyhát megtekinteni. Ott két katona-szakács és egy szakácsnő működött. A főszakács a magas szemlélt megpillantva, elcinte nem akart hinni szemének, mégis nem jött zavarba és elordította magát: "Habták!" "Vigyázz!" helyett. Az Excellenciás úr erre határozottan mosolygott és azt mondta: "Látszik ti já k.u.k.-k voltatok". Megnézte a szobákat és a mellékholyságokat is, s meleg elismeréssel távozott.

Hónapok teltek. Egy este üzenet kaptam, hogy másnap reggel 7 órakor a századot lovag Cz.G. czds. úr, korpk-helyettes megszömléli. Mivel később este volt, nem voltam köteles a szállásán jelentkezni, és megüzentem a szolgálatvezetőnek, hogy a század kivonulásra 6 óra 45 perckor az udvaron álljon.

Másnap reggel a század a jelzett időben és helyen állott, a tisztok díszben. Én az ügyeletessel a laktanya főkapujához mentem az előjáró fogadására. Elmúlt 7 óra, 7 óra 5 perc, de nem jött. Vagy jó 10 perc múlva leszalad hozzám az egyik segédoktató, hogy az Ezredes úr bent van a laktanyában már 7 óra óta és vár reám. Tűnődtem azon, hogy csak nem mászott át a kerítésen? Jelentkezésem rögtön azzal kezdte, hogy "a százados úr nem várt engem". Jelentettem, hogy szabályszerűen a főbejáratnál vártam, míg ő a melléskapun jött be, mint ez később kiderült. Nem szólt jelentésemre semmit, s csak közölte, hogy laktanyaviszogat tart. Erre "Öszölj" után minden ember az ágyánál foglalt állást.

A szemlélt végig járta a szobákat, kihuzigálta az asztalfiókokat, melyek egyikében a könyvtáron kívül darabka szára kanyerot, másikban egy fésűt talált - szemrehányólag tekintett reám. Felborította a szalmazsákokat, melyek alatt kakastollakat, leveleket, dohányt, brákat és egyebet talált. A szolg. vezető arca egészen elszápadt, amikor ránéztem, jelezve, hogy azért ne jöjjön zavarba. Megjegyzom, hogy szelták a kakastollakat a szalmazsák alatt, görbitve préselni, de arra nem emlékszem, hogy tilos volt-e oda pl. leveleket elhelyezni. A szobák vizsgáját azzal fejezte be, hogy hűfőhöz glasszé-kezt újével végig törülgette a szekrények tetejét, mire az ujjak hegyei koromszerűek lettek. (A főhöz glasszé-keztű még akkor is piszkos lesz, ha azzal egy tiszta asztal-lapot megsimogatunk, nem pedig magas szekrény tetejét, melyet nem szokás mindennap letörölni.) A szemlélt ezután végig hallgatta az elméleti oktatást, megnézte a konyhát, hol a petroloum-lámpa cilinderét kissé kormosnak találta, ellenben az ebédre főzött ételtől nem kóstolta meg. Azután, amikor az emberek már asztalnál ültek, újból végigjárta a szobákat, és egyik pécsondórnél kifogásolta, hogy miért tartja a kenalat bal kezében? Az illető jelentette, hogy balkezes és mindig úgy eszik. Megkérdezte a szolgálatvezetőt, hogy orrál nem lehetne ezt az embert leszoztatni? A laktanya elhagyásakor közölte velem a szemlélt, hogy d.u. 2 órakor a század kivonulásra várja őt az udvaron.

Már 1 óra 45 perckor állt a század. Gondolkoztam rajta, vajjon melyik kapunál fogadjam az előjárót? Ugy érveltem, hogy reggel a főkapunál vártam és melléskapun jött be, így logikus, hogy most is ott fog bejönni. Ott vártunk, elmúlt már 2 óra, de nem jött. További 10 perc várakozás után beküldtem az ügyeletest az udvarra, hogy nézze meg, mi van ott? Sietve visszajött, hogy a szemlélt a század előtt áll szóltalanul és vár. Erre oda siettem és szabályszerűen jelentkeztam, mire így válaszolt: "A százados úr megint nem várt engem". Valóban fáradtságomba került fejelelmözöm magam, mégis észrevehető fölindultsággal jelentettem, miszerint azt gondoltam, hogy az Ezredes úr konkvens lesz és újból a melléskapun fog bejönni, ezért ott vártam. Ő csak annyit válaszolt erre:

"koncedálom". Ezzel igazolta nézetem helyességét.

A gyakorlóterem -kisebb észrevételektől eltekintve- mindent jónak talált. A negyedik órai pihonónél az egyik póttartalékos szivarra gyújtott, mire a szemlélő kérdezte tőlem, hogy az az ember miért nem cigarettát szív? Jelentettem, hogy nem vagyok dohányzó, így nem tudok felelni a kérdésre. A szemlő-jegyző könyvébe beírta, hogy "a katonai kiképzés jó modorban halad, de a rendezettségű kifogásom volt".

Nem sokat beszélgettünk szolgálaton kívül egymással. Csendőrségi dolgok egyáltalában nem érdekelték, mintha nem is a körületi pl. helyettesem, hanem zászlóalj pk.-om lett volna. A kapunál -ahova elkísértém- megígérte, hogy rövidesen újból eljön. Lélektanilag érthető, hogy nem volt kedvem őt tovább kísérni, vagy vele együtt étkezni.

E szemle után, hogy ilyen pszichológusok a jövőben elő ne forduljanak, részletes programot dolgoztam ki a beosztott 3 tisztom részére, melyben meghatároztam azt is, hogy ki, mikor és mit ellenőrizzen. Ebben benne voltak nemcsak a szemlénnyel teteje, hanem az első fenéke is, nemcsak a petrolcum-lámpa cilindre, hanem a lámpából hosszúsága is, a szabácsi köténye ne legyen foltozott, a kémények seprétése, a szemét kihordása, a sortések lekefézése, az udvar gerberlyézése, a cipők és csizmák talpának megmosása, a fűhéromú váltás, nyírás, borotválkozás, bajszviselés és sok más, amire rendes körülmények között nem gondolunk.

Ily felkészültséggel hiába vártam, ez az előjáróm nem jött el, pedig szerettem volna már csak azért is, vajjon a programomból nem-e felejtettem ki valamit, amire a 2. szemlénél jöttem volna rá.

Sok év után a budai Széna-terem találkoztam újra Lovag Cz.G.-val, aki akkor címzetes tábornok volt és én Budapestben korpk. helyettes. Ha két ember újra találkozik, ahánknak egymással valamilyen nem kellemes vagy elintézetlen ügye van, akkor akaratlanul is ez jut eszükbe. Én megemlítettem, hogy annak idején nagyon vártam, hogy újból megszembéljen. Mondta: Remélem nem vettél azt nagyon szívódre? Megnyugtattam, hogy véleményt onnyi idő után nem mondhatok, és amikor mondhattam volna, akkor fegyelmi érzésem gátolt abban. Ő látszólag zavarba jött, s hamar el is búcsúztunk egymástól.

Nem azért írtam le ezt, mintha én ok nélkül kritizálnék, hanem azért, hogy tanuljunk belőle! Azóta nagyon fordult a világ, és sok minden megváltozott, egy elv azonban megmaradt, hogy az előjárónak szíve is kell legyen. A két világháború megmutatta, hogy csak ott voltak sikerek, ahol az alárendeltek előjárójukat szerették, becsülték: és benne bíztak.

A jövő csendőrségénél komolyabb szempontból kell kiválogatni azokat, akiket felolbóságteljes csapat-beosztásba tesznek, valaki jól megfellelhet az irásztalnál, de nem egy csapat arcvonala előtt. Hogy azok az én korék póttartalékosaim mit gondoltak a szemlélőkről, azt nem neheze megtalálni. Nem akarom egyik elhalt előjáróm emléket sem megbánatani, amikor megjegyzem, hogy egy előjárótól nemcsak szigorúságot, hanem lelki méltóságot is meg kell követelni. Ott, ahol utóbbi tényező hiányos, olvás a kapcsolatot az előjáró és az alárendelt között. Váltságos helyzetekben nem a fegyelm, hanem az érzelmek a döntők (az előjáró követeése, hazaszeretet, kitartás, bátorság stb.). Az igazi előjáróra mindig kedves a visszaemlékezés.

Említettem már, hogy a pótcsendőrökkel sok bajom volt, főleg kimenőjük: általában és azután. Egyesek vorokodtak, mások lerészegedtek, és mindez a csendőrség számlájára és rovására esett. A honvéd zlj. pszág-gal egyetértve járőrökkel ellenőriztettük a korcsmákat és a vendéglőket is. Jött a szigorú bakonyi tél is. Az akkori szabályok szerint nem a szobák nagysága szerint mérték a tüzelő-anyagot, hanem a "incstár" -ha jól emlékszem- 600 gramm fát utalt ki fejenként és naponta. Ez a mennyiség elegendő volt jó begyújtásra, de tovább fűtésre nem. Az emberek nem szívesen tartózkodtak a hideg szobákban este. A szomszéd falon volt a püspöki uradalom fatölepe. Elég alacsony kőkerítés választotta el a századom elhelyezési körletétől. Mitsem nehezebb megtalálni, mint azt, hogy az emberek dr. Rott Mándor püspök úr fatölepéről hordták éjjel a fát. Így nem lepődtem meg, amikor felkeresett a püspöki intéző (jóságghormányzó), és kérte, hogy gátoljam meg a falopásokat, mert azt már a Püspök úr is észrevette. En elnézést kértem, a kár megtérítését ígérték és azt is, hogy éjjelre őrszemel állítok a kerítéshez. A kár-

téritést elhárította az intéző, ellenben az őrszemek megőrült.

Egyideig nem is volt panasz, jól lehet, hogy az időjárás is enyhébb lett. Egyszer azonban az esti korzón mégis hozzámjött az intéző és azt mondotta: "Aladár - nagyon körlelek - csinálj valamit a fa-ügyben. Tegnap megint kiinn volt a Püspök úr és kifogásolta, hogy a koritáshoz közeli ölekből mindent hiányzanak hasárok, pedig azokat a kanonokok, zárdák és iskolák részére rakatta rendbe. Ha nem megy másként, mond meg emberideink, hogy ne húzgálják ki az ölekből az egyes darabokat, hanem dobjanak át egyszerre egy egész öl fát, így legalább nem vesszük észre a lopást."

Nevettem a tanácson és kettős őrszemeket ígértem, mivel az egyedülálló szemet hunyt, s engedte társait, hogy "ne fázzanak". Egy püspöki ebéd alkalmával elmeséltem ezt a Püspök úrnak, ki jóízűen nevetett azon.

A korai tavasz és a csendőrség átszervezése mentett meg engem a továbbiaktól. A következő télen már nem voltak pótcsendőrök.

Az ügy fogymáni részét úgy intéztem el, hogy 2 hétre elvontam a kimenőt az egész századtól, mert tettesként bűnét senki sem jelentkezett, s azt nem kívántam, hogy egyik a másikat elárulja. A balonyi betyár becsületot én is tiszteltben tartottam.

P. A. Buenos Aires.

oooOooo

KÉMGYANU ÉS VASFEGYELEM.

A kémkedés kezdete az ékorba nyílik vissza, de ismerjük azt ma is, a modern világban. Hírszerzést jelent. Olyan adatoknak a megszerzését, melyek mások előtt féltve őrzött titkok.

A kémkedés sok fajta. Részletezni nem kívánom, csupán azt említem meg, hogy az ezzel foglalkozó szervek kétfélék: offenzív és defenzív, vagyis támadó és védő jellegűek.

A védekező szolgálatból írok le egyet. Megmondom előre: "Fogtam törököt, de nem cseszt" lesz a végkifejlése.

Nem csendőr olvasóink számára azonban talán így is érthetően lenne, ha meg nem említeném a mi vassfegyelmünket. Azt kell alatta érteni, hogy mi csendőrök kettős fegyelem alatt állottunk. Reánk a csendőrségi szabályzatokon kívül a honvédségi, s így a Szolgálati Szabályzat rendelkezései is vonatkoztak. Ezek szerint pedig a függelomsértést - előjáróval és feljebbvalóval szemben legyen az honvéd vagy csendőr - nemcsak szóval és tettel, de még arckifejezéssel is el lehetett követni, és hadbíróági eljárás járt érte.

Lássuk ezek után az esetet és próbáljuk kiértékelni, hogy a kémgyanu és vassfegyelem találkozásánál mi lett az eredmény?

A debreceni hadtest alakulatai a Nyírségben gyakorlatoztak. Én, mint polgári ruhás nyomozó, a honvéd K. osztályhoz lettem vezényelve és szolgálattételre beosztva a gyakorlatok tartamára. Űsz volt ekkor és egyik napon pihentek a csapatok.

Kor n reggel a csapat K. tisztje arról értesített, hogy előző nap este a községbe érkezett egy ismeretlen, egyenruhás alezredes, aki rendfőosztal nélküli honvédektől és avatatlan polgári személyektől egyaránt egy bizonyos tűzér alakulat után érdeklődött. Az ottani honvéd állomásparancsnokságon viszont nem jelentkezett annak dacára, hogy a honvédek arra kérték. Parancsot kaptam, hogy az alezredest vegyem szemügyre, kövessom és minden mozdulatát figyeljem, mivel kémgyanus.

Reggel 8 óra lehetett, amikor az alezredes a megadott személyleírás alapján felismertem, s azonnal nyomába szegődtem és figyeltem. A vasutállomás felé ment, és egy kisebb bérond volt a kezében. Az állomáshoz megérkezése után bement az ottani vasuti előjáróhoz. Kicsi vasutállomás volt ez, s így más személy nem tartózkodott ott. Az állomás-előjárót megkérte, hogy a morze-gépet igénybe vehesse. Az állomás-előjáró okkor igazolásra szólította fel, de az alezredes ezzel mit sem törődve, a géphez ment és máris működtetni kezdte azt. Eredménytelenül, mivel a hívott állomás nem jelentkezett.

Az alezredes bosszantódott, majd az után érdeklődött, hogy mikor indul vonat? Az állomás-előjáró közölte, hogy d. u. 4 órakor. Erre az alezredes fejét csóválgatta, majd bérondjából kivett egy poharcot, s azt hönkölve fogva, egy közeli fa alá ment s ott lefeküdt. Bérondját az irodahelyiségben hagyta.

Az állomás-előljárónál először magamat igazoltam, s a bőröndöt átkutattam. Csak alsó fohérműt és tisztálkodáshoz szükséges szereket találtam abban, a személyazonosság tisztázására szolgáló adatot nem. Magkértem az előljárót, hogy ha az alezredek a bőröndjeért jön és jegyet vált, jegyezze meg jól, hogy azt háva kéri. Megígérte.

Vonat indulás előtt pár perccel az alezredek jött a bőröndjéért, s azt magához véve a vonatba beszállt anélkül, hogy jegyet váltott volna. Az állomás-előljáró utján így semmilyen adatot nem sikerült beszereznem.

Ugyanebben az időben a vasutállomáson a könnyű dandár parancsnoka is megjelent segédtisztja kíséretében. Megérkezett egy két fős, egyenruhás csendőrzárőr is a kocsimre.

A dandár-parancsnoknál segédtisztjével jelentettem az esetet. Üzente vissza, hogy a kőgyanuról tud, s hogy az alezredek neki tisztelgett ugyan, de hanyagul. Katonátlan viselkedése miatt megöröszödött gyanuja, hogy az alezredek kém s az egyenruha csak álca. Azt is üzente, hogy ő beszáll hozzá a vonatba, ott igazoltatja, mi pedig legyünk kéznél, minden eshetőséggel számolva.

A vonat elindult, a dandár-parancsnok tényleg bemont az alezredek fülkéjébe. Csak ketten voltak abban. A segédtiszt, mint összekötő, a fülke előtt, a folyosón állott úgy, hogy láthasson engem. En a szomszéd kocsii folyosóján álltam, az egyenruhás csendőrzárőr pedig ugyanott a fülkében.

Fél óra hosszat utaztunk, amikor átszálló állomás következett. Mindannyian kiszálltunk a vonatból, mert ez tovább nem ment.

A dandár-parancsnok először közölte velem, hogy a vonat fülkéjében próbálkozott az alezredekkel beszélgetni, de végeredményben nem tudott meg sommi lényegeset, mert az alezredek fáradtnak látszott és szundikálni kezdett. Parancsot adott, hogy az alezredek mi igazoltassuk, de reá ne hivatkozzunk.

(folytatjuk)

000000

Bihari Emlétk.

TARGONCA PERZSELES.

A magyar ember egyik jellemző tulajdonsága, hogy szeret a másikat melléknévet adni. Ez nem rossz indulattól történik, inkább pajkos huncutkodásból. Legtöbbször az illető szolgálatja erre az okot, valamilyen megszólásra alkalmas eseménydotóval, vagy elszólásával. Van ugy is, hogy a mesterségéből folyólag kapja meg valaki a melléknévet. Lassan aztán mindenki ezen nevével isméri, sőt az illető is megszokja, és nem csinál belőle patáliát. Van ennek előnye is. Falyakban nagyon sok a Nagy, Kis, Kovács, Varga, Molnár stb. és a melléknév nagyon alkalmas arra, hogy a sok azonos nevéket egymástól megkülönböztesse.

Szolgálati időm alatt -vezénylések és nagy területre kiterjedő nyomozások alkalmával- eszembe az egész országot bejártam. Kikérdezések alkalmával gyakran találkoztam melléknévet viselőkkal. Kiváncsiságból többször érdeklődtem, hogy mi a jelentősége a név előtt levő betűncél? Egyik-másik hazakodott a felvilágosítással, mert valamelyik elődje azt nem valami hőstett folytán szerezte. Így emlékszem egy Szabó családra, kiknek neve előtt "K" volt. Hosszú utánjárás útján megtudtam, hogy ennek jelentősége "kecskopofozó". Tehát valamelyik ősi előszülőjében vagy jókedvében felpofozta a kecskét. Ha már a Szabóknál tartunk, hát soroljunk fel egy párat: H. Szabó=mérges, P. Szabó=politikus, Zs. Szabó=szőrtőlédő, V. Szabó=verekedő. A mesterség után voltak Cs. Szabó=csizmadia, H. Szabó=harangozó, A. Szabó=asztalos.

Sorolhatnék még több ilyeneket, de úgy vélem, hogy ez is elég annak érzékeltetésére, hogy a múltban, rudas körülmények között, a téli esti jólevedben milyen megkülönböztető nevek születtek a falyakban.

Egy ilyen melléknév keletkezésénél magam is jelen voltam. Nagy alföldi község volt az akkori állomáshelyem. Járási székhely, határszél, egy kisebb gyár és sok hivatal benne. Az egyik novemberi estén elhatároztuk, hogy a hízek közül az ártányt levágjuk, mert mindannyiúnknak azonos véleménye szerint araszos lehet már a szalonnya. A közzgázalást én vezettem. Az őrsi szolgálatom ideje alatt ettől a boosztástól nem szabadulhattam. Ugyanis még fiatalabb koromban, az egyik közzgazdál-

vita után mondták: "hiszen az a targonca perzselő Kovács János!"
In úgy ismerem azt a községet, hogy közben már az anyakönyvben is már átjavították a nagy B-betűt T-re, és azt az utódat anélkül viselik, hogy valék is megtörtént volna a furcsaság.

Nagyon távol vagyunk most falvainktól, községeinktől, s nem tudjuk, hogy a téli esteken vigadnánk-e a múlthoz hasonlóan a költözések-mollémevek. Ha lehetnének, úgy annak is igazodnia kell a dialéktárhoz, és csak a követhető lehetnek: K=kulák, R=reakciós, F=fasiszta, N=náci stb.

oooOooo

DÍCSÉRET VÉHÍRDETÉSE.

A MKCSBK Vezetője díszes okiratban megdicsérte dr.R.B. századost, U.S.A.:

"A Testület átmentése, egységének megőrzése, szellemének ápolása torén mélységes haza, faj és bajtársi szeretettel, több éven át kifejtett önzetlen munkásságáért, áldozatkészségéért és vezetőjének mindenlori hűségos támogatásáért".

oooOooo

KÖZLEMÉNYEK, SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Központi Segélyalapunkra 1962.11.felében 187.10 Gulden érkezett. Ebből kiegyenlítettük az első félévéről maradt 58.11 G.hiányt, gyógyszerrel küldöttünk haza 11.05 G-ért, 30.-G.pénzbeli segélyt nyújtottunk és Karácsonyi akciónkra 71.56 G-t használtunk fel, összesen 170.72 Gulden-t. A kiadás ezen összegének levonása után 16.38 G. a maradvány, mely összeget 1963.év I.felére bevételszűntük.

Alapunk támogatására kereső Bajtársaink figyelmét felhívjuk, hogy a hazulról jelentkező és szükségos szenvedő bajtársainkon is segíthetünk.

..

Nyikos Hajos őrm.bajtársunk felcsöge Nyugat-Németországban, m.évi dec. 22-én 6.gyermekülnek adott életet, aki a keresztcsögeben Ilona, Borbála és Eszter nevetet kapta.Szeretettel kívánunk ezalkalomból az egész családnak jó egészséget!

..

Bensősögeos emlékezőst rendezett a franciaországi Területvezetőnk m.évi okt.hó 28-án az 1956.évi szabadságharc vérbefojtásának és oltiprásának 6.évfordulójára. Ennek különös jelentőséget az is adott, hogy Roubaix és környékének maranyarsága igen szép számban résztvett azon, vallás folekezőre s magyar tömörülésbe való hovatartozásra tekintet nélkül.

..

Csendőre viharban o. s kiadni tervezett könyvünk megrendelésének közlésére felhívjuk csoportvezető figyelmét.Ezalkalomból is kihangsúlyozzuk, hogy minél nagyobb lesz a megrendelések száma, annál olcsóbb áron tudjuk a könyvet kinyomtatni.

Itt mondunk köszönetet Hajos Istvánnak, akinok olyanok szép költömenyét közölték már a B.L.-ben, ki a kiadandó könyvünkre amúgy is esékély nyugodjából 20 új francia frankot juttatott ide.

..

Karácsonyi akciónkról az elozamolást lapunk követhető számában közöljük, mert nem kaptunk még mindegyik csoportunktól értesítést a közvetlenül eszközölt ajándékozásokról is.

..

H A N D S C H R I F T - K É Z I R A T. ADRESS-CIM: D.L. SZERKESZTŐSÉGE.
UTRECHT, Nansenlaan 29. Nederland-Europa.

Drukwerk!
Printed Matter!
Periodique!
Drucksache!

Heer
Mr.
Msr.
Herrn.

Dr. B. R e k t o r
P.O.Box 784

Presidio of Monterey, Calif.

U.S.A.

